

PASARÉTI PRÉDIKÁCIÓK
refpasaret.hu

Pasarét, 2018. szeptember 20.
(csütörtök)

Földvári Tibor

JÓSUÁ FŐPAP AZ ÚR ELŐTT

Énekek: 241, 633

Lekció: Zakariás 3

Alapige: Zakariás 3

Azután megmutatá nékem Jósuát, a főpapot, aki az Úr angyala előtt állt, és a Sátánt, aki jobb keze felől állt, hogy vádolja őt. És monda az Úr a Sátánnak: Dorgáljon meg téged az Úr, te Sátán; dorgáljon meg az Úr, aki magáévá fogadja Jeruzsálemet. Avagy nem tűzből kikapott üszög-é ez? Jósua pedig szennyes ruhába vala öltöztetve, és állt az angyal előtt. És szóla és monda az előtte állóknak, mondván: Vegyétek le róla a szennyes ruhákat! És monda néki: Lásd! Levettem rólad a te álnokságodat, és ünnepi ruhákba öltöztetlek téged! Azután mondám: Tegyenek fejére tiszta süveget! Feltevék azért fejére a tiszta süveget, és ruhákba öltözteték őt, az Úrnak angyala pedig ott állt. És bizonyoságot tón az Úrnak angyala Jósuának, mondván: Ezt mondja a Seregeknek Ura: Ha az én útamban jársz, és ha parancsolataimat megtartod: te is ítélője leszel az én házamnak, sőt őrizni fogod az én pitvaraimat, és ki- s bejárást engedek néked ez itt állók között. Halld meg Jósua, te főpap; te és barátaid, akik előtted ülnek, mert jelképes férfiak ezek: Ímé, bizony előhozom az én szolgámat, Csemetét! Mert ímé e kő az, amelyet Jósua elé helyezek; egy kövön hét szem; ímé, én faragom annak faragványait, így szól a Seregeknek Ura, és eltörlöm e földnek álnokságait egy napon. Azon a napon, így szól a Seregeknek Ura, kiki húvja majd a maga felebarátját a szőlőtő alá és a fügefafa alá.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Atyánk, az Úr Jézusban jelentetted ki számunkra is, milyen a te szentséged, dicsőséged, kegyelmed, szabadításod. Imádunk, hogy ezért nem kell félnünk bűnösökként, elveszett bűnösökként, kegyelmet nyert bűnösökként tőled, mert mi mindig Jézusra tekinthetünk először. Őbenne és őáltala láthatunk téged is, és köszönjük, hogy te is őbenne és őáltala jössz közel, jöttél közel hozzánk.

Ugyanakkor magasztalunk téged, hogy mégis eljön az a nap, amikor az Úr Jézus elérkezik, és a maga teljességében megmutatod, milyen vagy te Szenthárom-

JÓSUVA FŐPAP AZ ÚR ELŐTT

ság Istenként az Új ég és Új föld örökkévaló dicsőségében. Köszönjük, Urunk, ezt a reménységet és azt a kiváltságot, hogy addig ebben a földi életben, ahol olyan sok a szentségtelenség, a bűn, olyan elszomorító, Urunk, hogy a mi életünkben is akár egyénként, akár közösségben napról napra szükségünk van a te szabadító kegyelmedre is, de mégis ebben a földi életben élhetünk szentül és az elveszettek között rád mutathatunk.

Kérünk arra, ma is hadd örvendezzünk a te jelenlétedben. Köszönjük, hogy a te szentséged bennünket is megtisztít, ha kell, megerősít a hitben. És hogy hazamehetünk majd, élhetünk otthon is, a munkahelyen is, az iskolában szent életet teneked, teveled.

Lelked és igéd által ezért szólj ma is Jézus Krisztusért, Atyánk.

Ámen.

Igehirdetés

Amikor az elmúlt héten otthon voltam édesanyámat meglátogatni, napközben egy vadmadarat láttam éppen a házunk fölött. Elkezdett emelkedni a levegőbe és mondtam édesanyámnak is, hogy próbálja figyelni, mert egyre magasabbra ment és olyan szép volt maga a látvány. Ilyenkor nekem mindig eszembe jut a madártávlat gondolata. A hitünk, ami, ugye, sasszárnyakon való szárnyalást jelent. Ez azt jelenti, hogy a földi életet élve sok mindent tapasztalhatunk magunk vagy mások életében is, de a madártávlat jelzi a hit szempontjából, az örökkévalóság szempontjából, Isten szempontjából sok minden másnak tűnhet onnan fentről a magasból – most a képet kifejezve.

Zakariás könyve az Ószövetségnek az az egyik olyan könyve, prófétai kijelentése, ami nagyon sokszor bemutatja ezt a madártávlatot. Ez a 3. rész minősítetten is. Általában ismerős is szokott lenni Jósua főpap az Úr előtt, még arra is szoktunk emlékezni, hogy igen, ő az, akit vádol a sátán ott az Úr előtt – az Úr és az Úr angyala ugyanarra a személyre vonatkozhat. Ami most fontos az üzenet szempontjából, hogy ebben a látomásban minősítetten is mennyei szintér, ezt láthatja Zakariás, a próféta, ezt íratja le vele Isten Lelke, és az ószövetségi népnek is és nekünk is meghatározhatja ebben a földi életben való életünket, gondolkodásunkat, hitünket.

Zakariás könyvéről is pár mondatban beszéljünk azért az üzenet miatt is, majd ennek a 3. résznek nem a teljes, hanem a lényegre törő kifejtését az üzenetben megvizsgáljuk. És mindezt annak a fényében, hogy vajon akkor az Úr népének, a mostani népének is az életszentsége min is alapszik, hogyan is élhetünk.

Én is itt voltam az utóbbi istentiszteleteken, volt szó a bűnről, bűnbánatról, a szentségről. S olyan bátorító volt továbbgondolni az Úr igéjében mindezeket, és látva az üzenetet is nekem is személy szerint.

Zakariás próféta könyve. A szerzője tehát ennek a könyvnek? – Isten. Ilyenkor kell vigyázni, hogy ne hogy azt mondjuk, hogy Zakariás, mert Zakariás csak a leírója. A Bibliának a szerzője – a prófétai könyveknek is – Isten. És természetesen a nevét és az egyik főszereplőjét tartalmazó személy lehetett a leírója is.

Ami vele kapcsolatban fontos mindenképpen a kor szempontjából: Haggeus prófétának a kortársa, ami azt jelenti, hogy a babiloni fogság utáni korban élt ő.

538-ban Jézus születése előtt Cyrus engedélyével ő is hazatérhetett a családdal. Mindenképpen fiatal volt, még nagyon fiatal. Zorobábel volt abban az időben, a hazatérés akkori idejében a világi vezető, Jósua volt a papi vezető, a főpap. Ő tehát átélhette prófétaként – és mint kiderül a leírásból, papként is, mert Ezékielhez és Jeremiáshoz hasonlóan ő is nem csupán próféta, hanem pap is –, a babiloni fogság utáni Izrael népének, az Úr népének, ószövetségi népének a sorsát. Nagyon valószínű, hogy még első Artaxerxész király idejében is élt (ő 465-424 között uralkodott méd-perzsa uralkodóként), és csak ennyit említek, hogy az Ezsdrás, Nehémiás, Eszter könyve történetei, történései valószínű az ő számára személyes élet-tapasztalatot jelentettek.

Ami nagyon fontos, hogy Haggeushoz hasonlóan őt is az Úr Lelke arra választotta ki, hogy a templom újjáépítésének a befejezését bátorítsa az akkori nép előtt és a nép vezetőinek a közössége előtt. A templom újjáépítése elkezdődött a hazatérés után, csak aztán maga Cyrus megtiltotta pár év múlva, mert bevádolták őket az ellenségek. Több mint tíz éven át állt az építkezés. Azután, éppen az 1. részben olvastuk is, Dáriusz második esztendejében a nyolcadik hónapban – ez 520 Jézus születése előtt október vagy november hónapja – elhangzik a prófétai kijelentés Haggeustól és Zakariástól is, és 516-ban felépül a templom, befejeződik az újjáépítés.

És olyan jó lenne, hogyha csak erről kellene vagy lehetne beszélni most, hogy megállt, mert támadták az Úr népét, de aztán az Úr milyen nagy csodát tett, ő a világhatalmak, világhatalmak Istene is, hiszen ő mindenható, szuverén Úr és eldönti, hogy az ő temploma felépül és ebben az ő szolgálói a helyükön vannak és mindenki milyen jól él.

Csak hogy Haggeus és Zakariás arról is beszélt – és most már Zakariásra fogok koncentrálni –, hogy egy idő után már nem a világi hatalom tiltása volt az oka a befejezés elmaradásának, hanem sajnos Izrael népe, a vezetők is elfeledkeztek az Úrról, elfeledkeztek a templomról. Míg Cyrus idejében viszonylagos jólét kezdett beköszöntené az országban, igaz, hogy világhatalom volt rajtuk, de gazdasági, társadalmi fellendülés. Haggeus könyvéből tudjuk, hogy kitűnő házak épültek, nagyon drága épületek, minden jól ment, és sajnos a gazdagságban, a jólétben megelégedtek az Úrról és a templomról.

Ez abban is látszott, hogy kezdték ugyanazokat a szociális bűnöket elkövetni, amiket az atyáik is, akik a babiloni fogság idején pontosan azok miatt kellett, hogy szenvedjenek. Nem számoltak a szegényekkel, hanyagolták az özvegyeket, az árvákat, a nagy gazdagság, a nagy jólét, az Úrtól való eltávolodás erkölcsi züllést is hozott. Az Úr népe szent földön élt, itt a 2. rész 12. versében halljuk is ezt a kifejezést, csak itt szerepel az Ószövetségben: „És birtokba veszi az Úr Júdát, mint az ő osztályrészét a szent földön, és újra magáévá fogadja Jeruzsálemet.” Szent földön élt a nép, de nem szent népként élt. Ugyanaz a veszély fenyegetett, mint ami a babiloni fogságot megelőzte és ami miatt bekövetkezett a fogság. Pedig az Úr a fogságban megtisztította a népét. Itt a 3. részben hallottuk ezt a kifejezést: „tűzből kikapott üszög” – ez erre utal, hogy a fenyítő ítélet tüzeiben megtisztult a nép, mindenki és jöhettek haza, mert ez az Úr kegyelme volt. És mégis az Úr népe, a szabadult nép szent élete sehol nincs.

És ezért olyan bátorító önmagában – bátorító, ezt a szót hadd mondjam újra, mert az egész Zakariás könyve egy nagy bátorítás –, még a prófétának a neve jelentése is, hogy hogyan hívták azt a prófétát, akin keresztül az Úr az ő népét akarta helyreállítani. Zakariás neve azt jelenti: az Úr megemlékezik róla. Mondhatnám fordított sorrendben is: az, akiről megemlékezik az Úr – és ez is bátorító jelentés lenne. De jobb mindig a legfontosabbal kezdeni magyar nyelven: az Úr megemlékezik róla. Mert az 'Úr' Istennek az a neve, ami hordozza az ő személyes jelenlétét, az ő ígéretet beteljesítő akarátát, hatalmát, az ő szövetségi hűségét, mindent, ami az Isten kifejezésben nemcsak a hatalmat, mindenhatóságot jelzi, hanem a személyességet és a szeretetet is. A megemlékezni kifejezés pedig: nem csupán ismerete van az övéiről, tud róluk, hanem pontosan amiatt gondoskodik is atyai szeretettel. Mindentudó képessége és mindenható tettei.

Zakariás próféta könyvében mindezekről beszél a kijelentés. A könyve egésze, az 1-8. rész – így nagyobb részekre osztva –, illetve a 9-14. részek különböztethető meg. Az 1-8. részben bátorítás vagy bátorító, néha intó kijelentésekkel, és ezen belül legalább nyolc látomás. A 9-14. részekben pedig minősítetten is két fontos prófétai jövendölés ítéletről és szabadulásról.

Az is nagyon fontos – az Úr megemlékezik róla, Zakariás, ez a neve –, hogy a prófétai könyveket összehasonlítva a méreteikre nézve, elmondható, hogy szinte ez az a könyv, amelyikben a legtöbbször szerepel a messiási ígéretek közül jónéhány. Vannak sokkal több fejezetet tartalmazó prófétai könyvek sok messiási ígérettel, de a tizennégy fejezetben itt nagyon sok. Tényleg a teljesség igénye nélkül szeretnék csak emlékeztetni párra. Jézus alázata, embersége a 6. rész 12. versében. Az alázatos király, ami a szamárháton bevonuló Úr Jézus életében szó szerint be is teljesedett, a 9. rész 9. verse. Azt, hogy ők elárulják, Jézust elárulják 30 ezüstért, az a 11. részben. Az, hogy Jézussal eljön a béke országa, birodalma, éppen a 3. részben is, meg több részben is előkerül. Az is, hogy Jézus idejében nemcsak béke lesz, hanem szentség, megint a 3. részben is.

Illetve fontos kiemelni a prófétai könyv zárósorait. Ez is mindig beszédes az Ószövetségben, ahogy indul egy kijelentés, illetve ahogy záródik: „És Jeruzsálemben és Júdában minden fazék a Seregek Urának szenteltetik, és eljönnek mind, a kik áldozni akarnak, és választanak közülök és főznek azokban; és nem leszen többé Kananeus a Seregek Urának házában e napon.” „...minden fazék a Seregek Urának szenteltetik...” A megelőző versben, a 20-ban pedig ez áll: „Azon a napon a lovak csengettyűin is ez lesz: Az Úrnak szenteltetett” – szentség az Úrnak. „És a fazekak az Úrnak házában olyanokká lesznek, mint az oltár előtt való medencék.” Nem lesz semmi, ami szentségtelen – a kananeus kifejezés erre vonatkozik, szentségtelen, tisztátalan, pogány –, viszont még a legapróbb dolgok is az Úrnak szenteltetett. Szentség az Úrnak – ez az a kifejezés, ami szerepel a főpapi süvegnek az elején, amit hordoznia kellett a főpapnak, amikor bent szolgált az Úr házában. Szentség az Úrnak – de nemcsak a főpapi ruhán, hanem minden apró dolog is Isten szentségét, mert eljött a messiási békekorszak.

Számunkra az üzenetben nagyon egyszerűen megfogalmazható a személyes rész, hiszen Zakariás, illetve Haggeus a babiloni fogság utáni templom újjáépítés befejezésére bátorítottak. Az újszövetségi időszakban a templom a hívó ember tes-

te – „a ti testetek a bennetek lakozó Szentléleknek temploma” –, illetve Isten népének a közössége mint templom. Számunkra mikor van szükség lelki értelemben az újjáépítés befejezésére? Az, ami abban az időben is az ószövetségi nép életében jellemző volt: nem volt templomuk, tehát nem tudtak igazából kultuszi életet élni. Oltár volt, áldozni lehetett, de ha nincs templom, a főpap hogy menjen be a szentek szentjébe? Emlékszünk, minden évben egyszer a szentek szentjébe mehetett be a főpap, ahol bemutathatta a nagy engesztelő ünnepen azt az áldozati szertartási rítust. De ha nincs templom, akkor hol mutatja be? Illetve hol zajlik az, hogy az Urat különböző módon, a mózesi törvények szerint, imádjuk, tiszteljük? Az ószövetségi hívő nép számára a templom, illetve előtte a szent sátor jelezte, hogy az egész életünk minősítetten szent az Úrnak, de számunkra a templom és a szent sátor szükséges volt, hogy ezt a szentséget átélhessék valóban, mert ha itt a templom, akkor itt az Úr.

Az újszövetségi értelemben: bárhol, ahol ott van az Úr népe, a hívő ember testében ott az Úr, az templom. De annál fájóbb, hogyha esetleg ez csak fizikai valóság. Ott a hívő ember teste, ott van Isten népe közössége (emlékszünk, kettő is elég, hogy Isten népe közösségéről szóljunk, hiszen „ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük” – mondta Jézus), fizikailag ott van a Biblia alapján templomnak nevezett lelki valóság, de lelkileg nincs ott. Amikor nincs istentisztelet, nincs az élet istentiszteletéről szó, amikor nincs áldozat, nincsenek lelki áldozatok. Minden van látszólag, csak éppen nem szent.

Ahol a hívő ember él, az szent föld. Itt is úgy mond templomban vagyunk, de ez csak egy épület, azért mondjuk templomnak ezzel a kifejezéssel, mert azt akarjuk jelezni, hogy itt minősítetten összejön az Úr népe bizonyos alkalmakkor, és szentté teszi. Vagy gondoljunk Neszmélyre, a konferencia telepünkre. Az is csak egy hely, de az Úr népe ott is össze szokott jönni Pasarétról. De amikor arról van szó, hogy az Úr szeretne gyönyörködni az ő népében, és közben azt látja, hogy a jólét, a megszokások, a napi feladatok, napi dolgok, akár a napi gondok olyan rutinszerűen és nem szentül.

Mit tesz ilyenkor az Úr? Hogy is kezdődik a bibliai könyv? „Dárius második esztendejében, a nyolcadik hónapban szóla az Úr Zakariáshoz, a Berekiás fiához, a ki Iddó próféta fia, mondván...” – tehát amikor az ő népét bátorítani akarja a megújulásra, a helyreállásra, akkor az Úr szól. Szól a prófétához. És amit ő mond, azon keresztül bemutatja madártávlatból, hogy ő milyennek látja mennyei dicsőségében az ő népét, hiszen nem lehet a népe között, ha nincs templom – az ószövetségi értelemben.

Most pedig mondjuk így ki evangélizációs hét előtt: ha valaki csak mondja magáról, hogy én Jézusé vagyok, Jézus bennem él, de a cselekedeteivel ezt tagadja, akkor hiába mondja, hogy Jézus bennem él. Hol van Jézus? Nem látszik az életében. Nem látjuk az ő szentségét, Jézus szentsége nem látszik. Mondani lehet, de nincs ott. Mit tesz ilyenkor ma is az Úr? Szól.

S olyan jó a könyv miatt ezt mondani: bátorít. Mert lehetne ezt is mondani, nem, hogy dorgál? De a 3. részben nem ezt olvastuk a mennyei színtéren. Milyen érdekes, hogy nem Jósua főpapról olvassuk ezt a jellemzőt: – Dorgáljon meg az Úr téged, te főpap, dorgáljon meg az Úr téged, hiszen milyen szentségtelen vagy,

a sátánnak igaza van, jogosan vádol, én még több mindent tudnék mondani, mert még a sátánnál is jobban ismerlek téged, és tudom, hogy milyen titkos bűneid vannak – és lehetne sorolni minden negatívát, mert az Úr még a sátánnál is jobban ismer bennünket. De mit olvasunk? „Dorgáljon meg téged az Úr, te Sátán” – milyen érdekes, hogy látszólag szükség lenne a szent életre, nem gyönyörködhet az Úr az ő népében igazán, és szól az Úr és bátorítani akar, és bemutatja mennyei színtéren, hogy ő hogy látja az ő népét, hogy látja a főpapot.

Itt Jósua főpap személye – ez látomás –, mindenképpen jelképesen mutat az Úr ószövetségi népére, Izraelre. Izraelnek a helyreállítása mint papi nemzet, Izraelnek a megtisztítása, hogy szent legyen valóban. De ez Jósua főpap életében is megmutatkozhat, meg a papok életében, akik a barátai, munkatársai. A látomások közül ez a negyedik, és bemutatja, hogy mégiscsak hogy lehet úgy ott az Úr az ő népe között, hogy még nincs templom. De hát azért bátorít. És csak ott van, mert szól a prófétán keresztül, és a Seregek Urának a háza felépülhet, és ahogy hallottuk a legvégén a próféta könyvnek, a messiási dicső korszak kiteljesedett állapotában is a Seregek Urának háza, az hordozza azokat a jellemzőket.

A bátorítás ezért nagyon megerősítő lehetett az akkori hívőknek is meg Zakariásnak magának is: ha mi felépítjük a templomot, illetve befejezzük az újjáépítést – és ez 516-ban bekövetkezett –, akkor egy olyan ígélet teljesedik be az Úr ígéréte szerint, aminek nemcsak a rövidtávú és nem csupán a közép távon, hanem a nagyon hosszú távú következményei is teljesen bizonyosak. Felépül a templom, ismét szent népeként vagyunk az Úrnak a helyünkön szent földön, és az Úr el fogja végezni majd az ő szabadító munkájának a folytatását, hiszen el fog jönni a Messiás.

Itt a 3. részben a 'csemete' vagy 'sarjadék' kifejezés a Messiás személyére vonatkozó kép, kijelentés. Ezt még a zsidó írásmagyarázók is mindig aláhúzták. Olyan szomorú, amikor nem ismerik föl Jézusban ezt a sarjadékot, csemetet. De ha valaki fölismeri ma is Isten ószövetségi népe tagjaként, akkor onnantól fogva ő is Pálhoz hasonlóan Jézusban látja a Messiást.

De még mielőtt órála szólna, a 3. részben Jósua főpapot látjuk az Úr vagy az Úr angyala előtt. A könyv nagy felosztásában tehát az 1-8. rész tagjaként van itt, a látomások egyikeként. Mivel látomás, ezért képi kifejezések is vannak bennük, szimbolikus képek, számok is néha, de az is nagyon bátorító itt a könyvben, ha olvassuk, hogy ezt a nyolc látomást egy éjszaka látta a próféta, tehát az Úr a kijelentést úgy adta, hogy egy éjjel. Nem álmában, ezek nem álmok, hanem éjszaka, de látomást lát, tehát ébren van, csak látomás formájában szól hozzá az Úr. Ezért fontos, hogy ha az Úr az ő népét változtatni akarja, helyreállítani, akkor nem szokott túl sokat várni, akkor egy éjszaka nemcsak egy dolgot mond, hanem reneget. De itt minősítetten is a mennyei színteret láthatjuk a leírásban.

Zakariás számára Jósua főpap személye ismerős volt, hiszen ő volt – ahogy említettem – a lelki vezetője a hazatérteknek Zorobábel világi vezető mellett. De azt is tudhatta Zakariás, hogy itt nem csupán Jósuáról van szó, hanem a népünk-ről, rólam is. S ha belegondolunk, hogy Zakariás is pap is volt, őt aztán nagyon személyesen érintette, mert Jósua főpap személyében a főpapi tisztség, illetve a papi tisztség is benne van a látomás üzenetében.

„Azután megmutatá nékem Jósuát, a főpapot, a ki az Úr angyala előtt áll, és a Sátánt, a ki jobb keze felől áll, hogy vádolja őt.” A mennyei színtéren tehát nemcsak az Úr van ott, hanem a sátán is – emlékezzünk Jób könyvére, amikor a sátán ott az Úr előtt van és az Úr dicsekszik Jóbbal, és utána a sátán elindítja a kőkevény támadását Jóbbal szemben meg az Úr ellen. A sátánnak a nevében is benne van a tette: ellenséges, vádoló – bírói tárgyalás van és vádol.

Csak vigyázzunk, testvérek, mert az Újszövetséget is mi már ismerhetjük, és emlékszünk, hogy Jézus leleplezte a sátánt, hogy benne nincsen semmi igazság, hiszen ő hazug és a hazugság atyja. Én ezért is szeretem így mondani, hogy a sátán mindig igazat hazudik. A sátán nem tud soha igazat mondani. Vigyázzunk tehát nagyon, hogy amikor olvassuk ezt a szakaszt a mennyei színtéren a történet, és tudjuk, hogy milyen volt az Úr népe és milyen volt Jósua főpap is – kiderül, hogy tisztátalan – és a sátán mint vádoló ezeket mondta. De az Újszövetség alapján mi már tudhatjuk, hogy a sátánnak soha nem lehet igaza, főleg, ha az Úrral van kapcsolatban, de az ószövetségi kijelentésben is világosan látszik.

Itt nagyon fontos a sorrend: mert Jósuának milyen rettenetes érzés lehetett hallani a vádoló vádjait, mert az látszólag mind igaz volt. Magamat ismerve meg hát a testvéreket, titeket is, az nagyon tud fájni, amikor a lelkiismeretemen keresztül meg sok másan keresztül vagy embereken keresztül is, de a vádoló vádolása hangzik és az fáj, mert igaz, igaznak tűnik: igen, én ilyen vagyok, ezt tettem. Ez nagyon keserűvé tud tenni. Még odáig is elmehet a sátán a kísértésével, mert ez kísértés is, hogy akkor nem is merek úrvacsorázni, mert hát én milyen vagyok. Az önvád szörnyű terhe is ott lehet ilyenkor. Ezt most csak azért mondtam el, hogy az életszentségben az Úr újszövetségi népe helyreállításában is nagyon nagy szükség van arra, hogy akkor az Úr szava szerint alakuljon az életszentség. Vigyázzunk, nehogy már a sátán szavára vagy látszólagos igazságára figyeljünk ilyenkor.

Ott áll a jobb keze felől Jósuának – az ószövetségi kortörténet alapján tudjuk, hogy a vádolónak ott volt a helye –, és minősítetten nagyon fájó érzés lehetett, de azt olvassuk, hogy amikor az Úr megszólal: „És mondá az Úr a Sátánnak: Dorgáljon meg téged az Úr, te Sátán; dorgáljon meg az Úr” – először az Úr a sátánnak szól.

Mi is volt a bűnesetnél, amikor Isten a maga isteni igazságával megszólal? Nem Évával beszélt először, nem Ádámmal, hanem a sátánnal. És ugye emlékszünk, hogy a sátánnak mondta ki azt az Úr először, amit aztán Éva meg Ádám hallhatott, hogy az asszony magva majd a kígyó fejére tapos, mert „ellenségeskedést szerzek közötted és az asszony között, a te magod között, és az ő magva között” – itt a 'magva' az utód.

Amikor a sátán vádol és ott van az Úr népe akár egyetlen tagja is, ez esetben most Jósua főpap, akkor az Úr tudja, hogy kivel kell először beszélni: dorgáljon meg téged az Úr, dorgáljon meg téged – itt helyre teszi a sátánt. Nincs joga vádolni. A „dorgáljon meg téged”, az az egyik legerősebb kifejezés arra, hogy valakit az Úr elnémít. Most mondom ezt a szót, hogy megfedd, megítél: hogy jössz te ahhoz, hogy ezt mondd a szolgámra? És ezután volt a folytatásban: „És mondá az Úr a Sátánnak: Dorgáljon meg téged az Úr, te Sátán; dorgáljon meg az Úr, aki magáévá fogadja Jeruzsálemet.” Figyeljük a kifejezést: nem azt mondja, hogy magáé-

vá fogadta. Magáévá fogadja – a jelenidővel jelzi, hogy ez egyszer már megtörtént, most is tart és mindörökre tartani fog. Az újfordítású Bibliában a kiválasztani kifejezést használja itt a fordítás.

„Avagy nem tűzből kikapott üszög-e ez?” A tűzből kikapott üszögre utaltam már, hogy a babiloni fogság ítéletének a tüze, de az nem elpusztította Jósuát sem, Zorobábelt sem, Zakariást sem, hanem tűzből kikapott üszög, fadarab. Igen, megégett, de ami ki van kapva, az már él, az megmaradt. Nagyon piszkos és szennyes fadarab, itt mondja is, hogy szennyes ruhákban van Jósua főpap.

Egy angol kommentáríró még azt is megjegyezte, hogy a szennyes ruha azért is lehet szennyes, mert a főpap magán hordja elvileg a népnek, Isten népének a bűneit is, amikor az Úr előtt van. Ez a gondolat is egyébként megfelelő, mert valóban, amikor a főpap ment és bemutatta az áldozatot a templomban vagy korábban a szent sátorban, akkor a népet képviselte, éppen a főpapi süveg és a rajta levő 'szentség az Úrnak' kijelentés is ezt minősítetten alátámasztja. De tudjuk, hogy Jósua főpap sem lehetett egyáltalán tökéletesen szent. Neki is volt tisztátalansága és meg is tudjuk, mert az Úr elmondja, kijelenti: „Jósua pedig szennyes ruhába volt öltöztetve, és áll vala az angyal előtt. És szóla és monda az előtte állóknak, mondván: Vegyétek le róla a szennyes ruhákat! És monda néki: Lásd! Levettem rólad a te álnokságodat, és ünnepi ruhákba öltöztetlek téged!”

Elhangzik tehát az Úr döntése, magáévá fogadta, akkor a szennyes ruha lekerülhet, Jósua álnoksága, bűne, hamissága nincs többé, és ünnepi ruhákba öltöztetlek téged. Most képzeljük el a helyzetet, hogy ez elhangzik, és ezt hallja Zakariás s noha a látomásban nem olvassuk a folytatásban, hogy akkor ez hogy is történt, de maga a képi kifejezés miatt mégis hadd hozzam ide, hogy ha le lenne írva, akkor úgy kellene legyen, hogy leveszik róla a szennyes ruhát és felöltöztetik az újba.

Ez most azért fontos, mert egyszercsak megszólal Zakariás, a próféta: „Azután mondtam:...” – itt a próféta beszél – „...Tegyenek fejére tiszta süveget! Feltevék azért fejére a tiszta süveget, és ruhákba öltözteték őt, az Úrnak angyala pedig ott állt.” Tehát a próféta szájából azonnal jött, hogy tegyék a fejére a süveget. Ez akkor is elhangozhatott így, ha még a képi kifejezéssel beszélve nem volt rajta az új öltözet. Ha pedig már rajta volt esetleg, akkor meg az a süveg még nem volt a fején – egy biztos, hogy Zakariás, amikor látja ezt a látomást, hallja, amit hall, azonnal mondja, ilyen imádságszerűen, kéri, hogy tegyék a fejére a süveget.

Ez nagyon bátorító lett, amikor így olvastam az igét és elcsendesedtem rajta, hogy a próféta nem úgy van jelen, hogy ott van és figyel és hallgat, hanem ő teljesen együtt él azzal a látomással, ahogy az Úr kijelentése őt megszólítja és azt majd le kell írnia, tovább kell adnia, ő olyan természetesen mond valamit. Gondoljunk arra, hogy amikor mi is esetleg olvassuk az Úr igéjét, megszólít valakivel kapcsolatban talán és automatikusan jön egy imádság, szinte ki se mondjuk hangosan, de jön az imádság, mert tudjuk, hogy az ige alapján ezt mondhatom.

Amit a próféta itt mondott – tegyétek a fejére a süveget –, mindenképpen azt jelzi, hogy a főpapi ruhának a süveg része, az feltétlenül kerüljön oda. Ennek nagyon sok fajta és sokféle jelentése is lehet, nagyon mély jelentései vannak, a Mózes 2. könyve 28. részében majd nézzük meg, hogy a főpapi ruha részei milyen jelentést hordoztak. De az is biztos, hogy ezen a süvegen – ami az ünnepi ruha

része – volt rajta ez, hogy 'szentség az Úrnak'. És az is biztos, hogy ez azt akarta jelenteni, hogy akkor ő nem csupán tiszta, mentes a szennytől, a bűntől, mert nincs rajta többé a tisztátalan ruha, a szennyes ruha, hanem ünnepi ruha van rajta, főpapi ruha, tehát nem csupán azt jelenti, hogy tiszta, szabad mindentől, ami hamiság, mégcsak nem is csupán azt jelenti, hogy szent, azaz az Úré, hanem azt is jelenti, hogy akkor ő szolgálhat az Úrnak. Mert hogyha rajta van a süveg, akkor teljes a ruha és mehet be az Úr házába. Ha nincs rajta süveg, nem mehet be az Úr templomába.

Szolgálhat az Úrnak, de miközben ezt teszi főpapként, akkor már nemcsak ő teszi, hanem teszi mindenki, akit ő képvisel. A főpap képviseli a népet. Izrael népe nem csupán szabad a bűntől, az álnokságtól, nem csupán tiszta, szent, az Úré, hanem az Úr népe szolgálhat az Úrnak. Zakariás idejében, amikor elhangzott ez a kijelentés, Haggeus prófétához hasonlóan, a szolgálatnak az egyik fontos része azt jelentette, hogy folytatjuk a templom újjáépítését és 516-ban valóban be is fejezték. Izrael szent és papi nép, szent és papi nép. Az újszövetségi hívő nép is szent és papi nép, egyetemes papság. Nemrég olvastuk a Péter levelében: „ti pedig választott nemzetség, királyi papság, szent nemzet” vagytok, megújult nép.

Ez a megújult nép azt jelzi és azt mutatja, amit itt a folytatásban látunk, hogy elhangzik Jósuának: „Ezt mondja a Seregeknek Ura: Ha az én útaimban jársz, és ha parancsolataimat megtartod: te is ítélője leszel az én házamnak, sőt őrizni fogod az én pitvaraimat, és ki- s bejárást engedek néked ez itt állók között.” A 6. vers pedig előtte: „És bizonyoságot tőn az Úrnak angyala Jósuának, mondván:...” – tehát ott van rajta a ruha, a sátán elnémult, most már az Úr beszél, az Úr angyala és elmondja, hogy amit teszel, amennyiben teszed, ez lesz az igazság.

Papi és királyi tisztség – van ítéletről is szó –, majd a 6. részben meg a 4. részben még bővebben lesz szó arról, hogy az Úr szabadítása, az ígéreték Messiása életében papi és királyi tisztség egyben. Erre most nem szeretnék jobban kitérni, csak jelezni akarom, hogy mi újszövetségi nép nem csupán papok vagyunk, hanem királyok is – királyi és papi tisztség. És a megújult Isten népe, ószövetségi népe számára is ezt a drága ígéretet fogalmazza meg itt a látomásban Isten kijelentése a főpaphoz szólva.

A főpap társai is ott vannak, a barátai, akikről elmondja, hogy jelképes férfiak, csodás vagy csodára utaló férfiak. Az, hogy van főpap és vannak főpapok, ennek jelképes üzenete van, és a folytatásban tér rá a messiási 'sarjadék' vagy 'csemete' személyére. Ezért a magyarázók azt emelik ki, hogy önmagában az a tény, hogy a babiloni fogság után van főpap, vannak papok és nemsokára lesz templom is és lehet újra szolgálni az Urat szent népként, azt hirdeti, hogy Isten milyen kegyelmes, milyen szabadító, hogy ő kicsoda. Az Úr, aki megemlékezik róla – most hadd mondjam így Zakariás nevével. És hogyha ez megvalósul itt és most Zakariás idejében, hát akkor milyen lesz, amikor majd a messiási időben, amikor a Zakariás próféta által hirdetett távoli ígéreték is beteljesednek, noha a számukra is azok nagyon közeli voltak, mert a Messiás bármikor eljöhetett az ő életükben is. De az az ígéret, hogy elkészül a templom, lesz újra szolgálat, lesz szent élet, nemcsak a templomban, hanem az ő számukra is az életben, ez az ígéret a messiási ígéretbe torkollik majd.

Önmagában beszédes lett nekem az, hogy itt többször is hallottuk az 'íme' szócskát. Mert az igazán hangsúlyos most jön. Isten beszél, bemutatja a látomásban Jósua főpap személyét, ahogy az Úr angyala őt kezeli, szól hozzá, cselekszik, ott az angyalok is szolgálják az Úrnak, a főpap is meg a papok is a helyükre kerülnek és ímé elhangzik a messiási ígélet ebben a látomásban is: a sarjadék, a csemete. Jeremiás könyve 23. rész 5. versében a Károliban „magot támasztok” – ez a kifejezés szerepel, de itt is erre utal. Illetve Ézsaiás könyve 11. részének az 1. versében, amit a *Csillag, csillag* c. énekeskönyvünkben énekelni is szoktunk, hogy Jesse vesszeje, Isai törzsökéből egy vesszőszál származik, egy sarjadék, egy csemete – a csemete szó abban az értelemben, hogy facsemete, növénynek a csemetéje, sarjadéka. Kicsiny, az ézsaiási kijelentésben talán megvetett – és gondoljunk arra, hogy Jézus hogy született –, de mégis ebből Isten mit készít és mit hoz elő.

Ilyen értelemben beszél erről a bizonyos kőről, amin hét szem van. Az ószövetségi jelentésben lehet az, hogy rajta van a hét szem, de az a jelentés is itt lehet, hogy hét szem figyel, figyel rá. Amikor két jelentés is megfelel az eredeti nyelvet olvasva, akkor mind a két jelentésnek van bátorítása. Én most a figyel rá jelentéshez kapcsolódóan hadd mondjam, hogy hét szem, akkor ez esetben az Isten, az Úr Lelke, mint hét szem figyel, óvja, oltalmazza. A kő pedig a messiási ígéletekhez kapcsolódóan Isten csodálatos munkája. És vonatkozhat például az ő népére, az egyházra.

Mindenképpen a csemete, azaz sarjadék, illetve a kő, a messiási ígéletek beteljesedésére utal. Jézus személyére, Jézus munkájára. Én most a szent élet, a helyreállított élet miatt hadd mondjam annak két angol kommentárírónak a magyarázata miatt tehát újra ezt: ha a hét szem, amely figyel, mindenható isteni szemek, amelyek figyelnek a kőre, azaz az ő népére, ez is jelzi, hogy Jézussal eljön a megtartatás ideje. És most ami fontos, eljön a szentségben való megtartatás ideje. Mert az, hogy szent az Úr népe, az újszövetségi hívő nép, pedig a sátánnak hányszor van látszólag igaza ma is, a lelkiismeretünk jogosan érzi a vádakat, meg az önvádunk is jogosnak tűnik talán, de hát a szentséget, azt nem magunkban kell keresni, hanem az Úrban. És a Korinthusi 1. levél 1. részében a 30. versben ez van kijelentve, hogy Jézus lett nekünk szentségül. A Messiás, a csemete, a sarjadék, a kő a hét szemmel, ez mutat arra, hogy Jézusban a szent élet lehetősége is elérkezett, Jézus szentsége.

És az Úr Jézusban a messiási ígéletek beteljesedését abban is mutatja itt a végén, hogy valóban eljön a béke időszaka, a béke kora. Beszél itt arról, amit Jézus nagypénteken és a feltámadás napján beteljesített, hiszen a bűnnek, a szennynek rá kellett kerülni, viszont az ő szentsége, tisztasága meg ránk kerülhetett, ezért vagyunk az Úréi. Amikor meg eljön Jézus – új ég, új föld örök dicsősége –, akkor meg a maga teljességében és kiteljesedett állapotában lesz mindaz valóság, amiről itt beszél ebben a látomásban Zakariáson keresztül az Úr. Jézus elvégzettetett váltságműve miatt már most is lehetünk tökéletesen szentek. Illetve nem is lehetünk: tökéletesen szentek vagyunk – hallottuk az igehirdetésekből. Ha mégsem, ez nem azért van, mert mi valamit csinálunk – az már csak következmény, hallottuk –, ha mégsem vagyunk tökéletesen szentek, ez csak azért van, mert nem hiszünk az Úrban.

Testvérek, hitkérdés, hogy látom-e az Urat, akár még a sátánt is vádolóként. De az Úr a sátánnak mondja, hogy: – Dorgáljon meg téged, sátán, az Úr, mert az én népem szent. Én levettem a szennyet, rátettem a tiszta ruhát, még a süveg is rajta van, 'szentség az Úrnak'. Aki ezt hiszi és látja Jézusban mindezt beteljesedve – én is szeretném egyébként ezt megélni –, annak az életében látszódik a krisztusi szentség a hétköznapiakban, ahogy a Zakariás életében is. A házasságban. Milyen nagy dolog, amikor házaspárok házassága tud megújulni, mert elhiszik azt, hogy az Úrnak van hatalma szabadítani, megszentelni, megtisztítani. Ez a szentség Istennek kedves, Istent dicsőítő, nagyon hétköznapi, nem napi rutin, hanem minden nap kegyelmet nyert bűnösöknek az Úr népe tagjaiként Isten szabadító, megtartó erejét Jézus szentségét elfogadva hittel, járva az úton Jézus eljöveteleig.

Lássuk az Urat, lássuk ilyenek az Urat. Madártávlatból. Az Urat és magunkat.

Imádkozzunk!

Istenünk, mennyei Édesatyánk, imádunk téged, mert te már rögtön ott a bűnesetnél kijelentetted szabadításodat, a messiási ígéretet. És áldunk, Urunk, hogy az üdvtörténet során elkészítetted. Tényleg micsoda kegyelem, hogy a te babiloni fogság utáni népedet is helyreállítottad, használtad a papokat, a prófétákat, az akkor élő hívőket. És köszönjük, hogy mi is úgy élhetünk újszövetségi néped tagjaiként és közösségeként, hogy Jézus szentsége rajtunk lehet, látszódhat.

Te tudod, miben van nekünk is szükségünk a szennyes ruha levételére és a tiszta ruha felvételére. Köszönjük, hogy nem nekünk kell tenni, te elvégezted Jézus által. Urunk, szeretnénk hinni annak, amit az igében erről kijelentettél. Segíts, hogy akik ismernek bennünket a hitben nem járók között is, láthassák rajtunk Jézus szentségét. Ez is legyen bizonyágtétel nekik.

Kérünk arra is, hogy a gyülekezetünk közösségében is, szeretetközösségében ez valósuljon meg most az evangélizációs héten is minősítetten. Ma is azt kérjük, hogy legyen áldásod a szolgáló testvéren. Köszönjük, hogy adtál neki üzenetet, ígét. Zakariáshoz hasonlóan ő is hadd tudja továbbadni majd, amit kijelentettél neki. És könyörülj meg azokon, akiket hívunk, hívogatunk. Ha eljönnek, szólítsd meg őket kegyelmedből. Könyörgünk azokért, akik nem tudnak jönni bármi miatt is. A beteg testvéreinkért is, Urunk. Kérünk, pótdold be nekik ezt a hiányt.

És ma is imádkozunk magyar népünkért határon innen és túl. Olyan szomorú volt hallani a hírekből a kárpátaljaiak újabb szenvedését, bajait. Urunk, kérünk adj ott békességet. A tieid ott is hadd legyenek a helyükön, kérünk.

Könyörülj meg a mi vezetőinken is. Bárcsak, Urunk, az ő életükben is a szentség látszódhatna. Kérünk téged arra, hogy világi vezetőink is legyenek a helyükön, maradjanak alázatban.

Most a csendben elmondott imádságunkat is hallgasd meg, kérünk, Jézus érdeméért.

Ámen.

633

Isten nevét dicsérem

CXI. Zsoltár

☞ Kerekes Károly gyűjteményéből, 1982

♪ Magyar népdal

Is - ten ne - vét di - csé - rem, szí - vem csu - pa há - la,
E - gyütt mond - junk há - la - dalt, kö - zös é - nek áld - ja:
Refr. Jó - ság, hű - ség ke - zed min - den mű - ve,
Szent vagy, jó vagy, ál - dunk mind - ő - rök - re!

2. Döbönt szívünk ráésmél, milyen nagy az Isten:
Erő, Főnség, Hatalom, fénye átjár mindent.
Jóság, hűség ...
3. Igaz jóság, irgalom minden rendelése,
Csak az érti valóban, aki bíz benne.
Jóság, hűség ...
4. Soha el nem felejtí ősi szövetségét,
Maga őrzi, táplálja, egybegyűjtí népét.
Jóság, hűség ...
5. Atya, Fiú, Szentlélek, megillet a hála,
Csodálkozva, boldogan néped ezt kiáltja:
Jóság, hűség ...